

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bołesta

Odpowiedź na interpelację

DPN-WWM.050.13.2024.MW

3519428.14041787.11298085

Warszawa, 19-12-2024

Dotyczy: interpelacji Postów Michała Moskala i Janusza Kowalskiego w sprawie planów zaostrzenia wymogów związanych z emisją cząstek stałych w przypadku kotłów zasilanych biopaliwami, K10INT6685.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku

przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji poselskiej dotyczącej wymogów dofinansowania w programie „Czyste Powietrze” dla kotłów zasilanych biomasą.

Wymagania dla kotłów na biomasę w programach dotacyjnych

W ramach prac nad zasadami i wymaganiami dla programu „Czyste Powietrze” brane są pod uwagę rozwiązania technologiczne dostępne na rynku dla beneficjentów programu oraz ich faktyczne koszty.

Dotacje udzielane ze środków publicznych powinny spełniać istotną rolę nie tylko w zakresie uzyskania odpowiedniego efektu w postaci np. ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza czy poprawy efektywności energetycznej budynków. Ich rolą jest również stymulowanie innowacyjnych rozwiązań i uwzględnianie najlepszych dostępnych technik.

Wysokie wsparcie finansowe w programie „Czyste Powietrze” powinno zachęcać producentów do rozwoju technologii urządzeń grzewczych w kierunku ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko.

Wyższe wymagania w programach dotacyjnych nie ograniczają w żadnym stopniu możliwości sprzedaży na polskim rynku urządzeń bez dotacji o niższych parametrach.

Dofinansowanie do modernizacji linii produkcyjnych

Polscy producenci kotłów na biomasę, którzy chcą zmodernizować swoje linie produkcyjne, mogą skorzystać z szerokiej oferty instrumentów wsparcia działalności badawczo-rozwojowej i inwestycyjnej w Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki. W załączeniu przekazuję informację w tym zakresie pozyskaną z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Wyniki kontroli rynku kotłów na biomasę

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) zlecił w 2024 roku przeprowadzenie badań laboratoryjnych wybranych kotłów na biomasę dostępnych na rynku. W wyniku badania w dwóch modelach kotłów marki Ferroli stwierdzono zaniżoną wartość sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń w stosunku do

deklarowanej przez producenta o więcej niż 4 %, co stanowi niezgodność z tabelą 2 załącznika IV do rozporządzenia Komisji UE 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe. Powyższe wpływa na obliczenie współczynnika efektywności energetycznej, na podstawie którego określona zostaje klasa efektywności energetycznej kotła. Uwzględniając wyniki badań, ustalona klasa efektywności energetycznej kotła to A+, natomiast zadeklarowana przez producenta to A++.

Zgodnie z procedurą, Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w tym zakresie.

Kontrola UOKiK nie wykazała natomiast niezgodności badanych kotłów z wymaganiami ekoprojektu. Program „Czyste Powietrze” dopuszcza finansowanie kotłów na biomasę o klasie energetycznej A+ i nie przewiduje wyższego dofinansowania dla kotłów o klasie energetycznej A++. Wykazana przez UOKiK niezgodność parametrów kotłów z deklaracją producenta, nie ma więc przełożenia na możliwość uzyskania dotacji w programie „Czyste Powietrze” lub jej wysokość.

Normy jakości dla paliw stałych z biomasy

Minister Klimatu i Środowiska dostrzega potrzebę wprowadzenia wymagań jakościowych dla paliw stałych z biomasy wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w gospodarstwach domowych lub w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW i podjął działania w tym zakresie.

W ramach ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, skierowanej 5 grudnia 2024 r. do podpisu Prezydenta RP, w ramach art. 7 wprowadza się upoważnienia do wydania w drodze rozporządzeń wymagań jakościowych dla paliw stałych z biomasy.

Jednocześnie prowadzony jest proces legislacyjny projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu. Projekt rozporządzenia 2 grudnia 2024 r. został skierowany do konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień.

Projekt rozporządzenia stanowi realizację rekomendacji z przeprowadzonego przeglądu wymagań jakościowych dla paliw stałych¹. Ustanowienie wymagań jakościowych dla paliw stałych z biomasy wprowadzanych do obrotu przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym zdrowia i życia obywateli. Jest również istotne ze względu na zaostrzone normy jakości powietrza w ramach nowej dyrektywy w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy².

Dobór technologii OZE

Głównym celem programu „Czyste Powietrze” jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i poprawa jakości powietrza. Cel ten jest realizowany poprzez wymianę nieefektywnych kotłów na paliwa stałe oraz poprawę efektywności energetycznej budynków.

¹ Art. 3a ust. 2a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1209).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (dyrektywa AAQD) (Dz.U. L, 2024/2881, 20.11.2024).

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zachowuje neutralność technologiczną i nie promuje konkretnej technologii. Przewidywane w ramach programu oceny energetyczne budynku mają na celu zapewnienie odpowiedniego doboru docelowego źródła ogrzewania do konkretnego budynku oraz preferencji beneficjenta.

Od kwietnia 2024 roku dofinansowaniem w ramach programu Czyste Powietrze objęte są wyłącznie pompy ciepła i kotły na biomasę umieszczone na liście Zielonych Urządzeń i Materiałów (ZUM). Zapewnia to ochronę beneficjentów programu przed zakupem urządzeń niskiej jakości.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

Instrumenty wsparcia działalności badawczo-rozwojowej i inwestycyjnej w Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki

Kredyt ekologiczny

Instrument skierowany do MŚP, przedsiębiorstw small mid-caps, przedsiębiorstw mid-caps. Celem działania jest transformacja przedsiębiorstw zwiększająca ich efektywność energetyczną. Wsparcie przeznaczone jest na inwestycje na rzecz szeroko rozumianej efektywności energetycznej, związane z energooszczędnością, w tym termomodernizacją budynków, a także zmianą źródeł wykorzystywanej energii na bardziej ekologiczne, oraz wymianą urządzeń, instalacji lub linii technologicznych na bardziej efektywne energetycznie. Wsparcie publiczne stanowi premia ekologiczna – dofinansowanie stanowiące refundację części kapitałowej kredytu ekologicznego przeznaczonego na pokrycie kosztów kwalifikowanych, poniesionych przez beneficjenta na realizację powyższej inwestycji.

Budżet instrumentu wynosi około 460 mln EUR. Aktualnie trwa nabór wniosków, który zakończy się 31 stycznia 2025 r., ogłoszenie kolejnego konkursu planowane jest na 22 maja 2025 r., nabór wniosków potrwa od 17.06 do 31.07.2025 r. Lista banków kredytujących znajduje się na stronie BGK:

<https://www.bgk.pl/produkty/kredyt-ekologiczny/#c36416>

Gwarancja Ekomax

Zielony fundusz gwarancyjny, instrument gwarancyjny skierowany jest do mikro, małych i średnich firm oraz do przedsiębiorstw typu small mid-caps i mid-caps. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty kredytów inwestycyjnych udzielanych z przeznaczeniem na finansowanie projektów polegających na:

- termomodernizacji posiadanych budynków (produkcyjnych, usługowych, biurowych, handlowych, produkcyjno-usługowych) – obligatoryjny komponent projektu, jeśli wynika z rekomendacji audytu energetycznego. Termomodernizacja nie musi być elementem projektu, jeżeli z audytu wynika, że nie jest konieczna do realizacji,
- realizacji dodatkowego lub dodatkowych komponentów projektu, w tym np.: związanych ze zmianą źródeł wykorzystywanej energii na bardziej ekologiczne, wymianą urządzeń, instalacji lub linii technologicznych na bardziej efektywne energetycznie. Zasadność realizacji tych komponentów będzie wynikać z audytu energetycznego potwierdzającego, że zakładane do realizacji komponenty projektu pozwolą na osiągnięcie przynajmniej 30% prognozy oszczędności zużycia energii pierwotnej.

Alokacja na instrument gwarancyjny wynosi około 173,4 mln euro. Nabór do instrumentu jest ciągły.

Lista banków kredytujących znajduje się na stronie BGK:

<https://www.bgk.pl/male-i-srednie-przedsiębiorstwa/zabezpieczenie-finansowania/gwarancja-ekomax/#c32704>

Gwarancja BiznesMax Plus

Fundusz Gwarancyjny, instrument gwarancyjny skierowany jest do mikro, małych i średnich firm oraz do przedsiębiorstw typu small midcaps i mid-caps. Gwarancja jako zabezpieczenie spłaty zadłużenia ułatwia firmom dostęp do finansowania z przeznaczeniem na realizację inwestycji i/lub zwiększenie kapitału obrotowego niezbędnego do rozwoju firmy oraz zapewnienia płynności finansowej. Wsparcie w formie gwarancji przeznaczone jest dla przedsiębiorstw gotowych podjąć dodatkowe ryzyko

związane ze zwiększeniem zadłużenia firmy. Gwarancja stanowi zabezpieczenie spłaty kredytów:

- inwestycyjnych udzielanych z przeznaczeniem na finansowanie projektów polegających na wdrożeniu innowacji produktowych, procesowych, organizacyjnych lub marketingowych w tym opartych na automatyzacji, robotyzacji lub cyfryzacji przedsiębiorstw oraz projektów proekologicznych;
- obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego powiązanego z nakładami inwestycyjnymi w celu uruchomienia, utrzymania lub zwiększenia działalności produkcyjno-usługowej przedsiębiorstw oraz finansowanie bieżącej działalności przedsiębiorstw, w tym zapewnienie płynności finansowej.

Na realizację instrumentu przeznaczono 237 850 000,00 euro. Nabór do instrumentu jest ciągły.

Lista banków kredytujących znajduje się na stronie BGK:

<https://www.bgk.pl/male-i-srednie-przedsiębiorstwa/zabezpieczenie-finansowania/gwarancja-biznesmax-plus/#c32649>

Ścieżka SMART

Instrument dotacyjny skierowany do MŚP oraz konsorcjów tych podmiotów, dużych przedsiębiorstw, konsorcjów dużych przedsiębiorstw, a także konsorcjów przedsiębiorstw MŚP z organizacjami badawczymi lub organizacjami pozarządowymi. Przedsiębiorca realizuje projekt modułowy złożony z jednego lub z dwóch modułów obowiązkowych: B+R lub Wdrożenie innowacji (w przypadku dużych przedsiębiorców moduł B+R jest obligatoryjny) oraz dowolnej liczby modułów fakultatywnych: infrastruktura B+R, cyfryzacja, zazielenienie przedsiębiorstw, internacjonalizacja, kompetencje.

- **moduł wdrożenie innowacji**, przedsiębiorca może uzyskać dotację warunkową na wdrożenie w działalności gospodarczej wnioskodawcy na terenie RP, wyników prac B+R zrealizowanych przez niego samodzielnie lub na jego zlecenie lub przez niego zakupionych poza projektem, w formie innowacyjnego rozwiązania tj.:
 - nowego albo ulepszanego wyrobu lub usługi (innowacji produktowej) lub
 - nowego albo ulepszanego procesu biznesowego dotyczącego funkcji działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji wyrobów lub usług (innowacji w procesie biznesowym), które lepiej zaspokoją potrzebę lub zaadresuje wyzwanie niż rozwiązania dotychczasowe / konkurencyjne.
- **moduł zazielenienie przedsiębiorstw**, w jego ramach przedsiębiorca może uzyskać dofinansowanie na:
 - wprowadzenie lepszej gospodarki odpadami w przedsiębiorstwie Wnioskodawcy, wyrażonej wskaźnikiem wielkości odpadów pochodzących z działalności wnioskodawcy, która zostanie przetworzona, odzyskana bądź niewytworzona wskutek realizacji modułu, lub
 - zwiększenie efektywności energetycznej w procesach produkcyjnych, wyrażonej wskaźnikiem ilości zaoszczędzonej energii wskutek realizacji modułu, lub
 - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery w wyniku prowadzonej działalności przemysłowej lub usługowej, wyrażonego wskaźnikami zmniejszenia emisji CO₂ i innych szkodliwych gazów wskutek realizacji modułu, lub
 - wprowadzenia bardziej wydajnej gospodarki materiałowej, wyrażonej wskaźnikiem zmniejszenia ilości zużytych surowców wskutek realizacji modułu, lub
 - ekoprojektowania lub wytworzenia produktów w filozofii zero waste, w tym projektowania produktów z materiałów pochodzących z recyklingu, wyrażonych

- wskaźnikiem liczby procesów lub produktów objętych ekoprojektowaniem lub liczby produktów wytworzonych w filozofii zero waste lub
- o przeprowadzania: weryfikacji technologii środowiskowych (ETV, Environmental Technology, środowiskowej oceny cyklu życia (LCA, Life Cycle Assessment) lub oceny śladu środowiskowego produktu (PEF, Product Environmental Footprint), wdrożenia rekomendacji płynących z ocen LCA lub PEF.

W dniu 8 listopada został ogłoszony konkurs dla konsorcjów przedsiębiorstw z organizacjami badawczymi lub NGO, nabór wniosków potrwa od 10.01 do 28.03.2025 r. Kolejne nabory będą ogłaszane zgodnie z harmonogramem dostępnym pod linkiem: <https://www.nowoczesnagospodarka.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/nabory-wnioskow/>:

Pojedyncze MŚP: ogłoszenie naboru 06.03.2025 r., nabór potrwa od 06.05.2025 r. do 26.06.2025 r.

Pojedyncze MŚP – nabór dedykowany projektom z zakresu dostępności: ogłoszenie naboru 5.03.2025 r., nabór potrwa od 10.04.2025 r. do 12.06.2025 r.

Konsorcja przedsiębiorstw z organizacjami badawczymi lub NGO: ogłoszenie naboru 25.04.2025 r., nabór potrwa od 01.07.2025 r. do 30.09.2025 r.

Pojedyncze przedsiębiorstwa inne niż MŚP- nabór dedykowany projektom z zakresu dostępności: ogłoszenie naboru 4.04.2025 r., nabór potrwa od 09.05.2025 r. do 30.06.2025 r.

Budżet przeznaczony na instrument to 4,9 mld euro.